

**Міністерство освіти і науки України
Центральноукраїнський національний технічний університет**

**Економічний факультет
Кафедра «Аудит, облік та оподаткування»**

**ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІНСЬКОЇ
ДІЯЛЬНОСТІ**

**Методичні рекомендації
для проведення семінарських та практичних занять,
виконання завдань для індивідуальної та самостійної роботи
при вивченні дисципліни «Обліково-аналітичне забезпечення управлінської
діяльності» здобувачами третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти
спеціальності 071 «Облік і оподаткування»**

Кропивницький – 2021

Міністерство освіти і науки України
Центральноукраїнський національний технічний університет

Економічний факультет
Кафедра «Аудит, облік та оподаткування»

ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІНСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Методичні рекомендації
для проведення семінарських та практичних занять,
виконання завдань для індивідуальної та самостійної роботи
при вивченні дисципліни «Обліково-аналітичне забезпечення управлінської
діяльності» здобувачами третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти
спеціальності 071 «Облік і оподаткування»

Затверджено на засіданні
кафедри аудиту, обліку та оподаткування
протокол № 1 від 30.08.2021 р.

Обліково-аналітичне забезпечення управлінської діяльності: методичні вказівки для проведення семінарських та практичних занять, виконання завдань для індивідуальної та самостійної роботи при вивченні дисципліни «Обліково-аналітичне забезпечення управлінської діяльності» здобувачами третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти спеціальності 071 «Облік і оподаткування» / Укл.: Пальчук О.В., Юрченко О.В. – Кропивницький: ЦНТУ, 2021. – 31 с.

Автори-укладачі:

Пальчук О.В. - к.е.н., доцент кафедри «Аудит, облік та оподаткування»;
Юрченко О.В. - к.е.н., асистент кафедри «Аудит, облік і оподаткування».

Рецензент:

Савченко Віра Меєрівна, кандидат економічних наук, професор.

ЗМІСТ

1. Загальні положення.....	3
2. Методичні рекомендації за темами курсу.....	5
Тема 1. Обліково - аналітичне забезпечення як елемент системи управління підприємством.....	5
Тема 2. Бухгалтерський облік в інформаційній системі управлінні підприємством.....	8
Тема 3. Обліково-інформаційне забезпечення управління інноваційною діяльністю.....	10
Тема 4. Обліково – аналітичне супроводження сталого розвитку.....	13
Тема 5. Збалансована система показників та її роль у формуванні обліково-аналітичного забезпечення управління підприємством.....	17
Тема 6. Управлінська бухгалтерська звітність в системі обліково-аналітичного забезпечення управлінської діяльності.....	19
Тема 7. Теоретико – методологічні засади обліково-аналітичного забезпечення управління витратами.....	21
Тема 8. Обліково-аналітичне забезпечення управління ризиками підприємства	
3. Література та інформаційні ресурси.....	23

1. Загальні положення

Семінарське заняття – форма навчального заняття, при якій викладач організує дискусію навколо попередньо визначених тем, до котрих здобувачі готують тези виступів на підставі індивідуально виконаних завдань (рефератів, оглядів літератури та нормативного законодавства, наукових доповідей). Головна мета семінарського заняття - забезпечення практичного використання теоретичних знань в умовах, що моделюють форми діяльності науковців, предметний та соціальний контекст цієї діяльності. Під час семінарських занять викладач організовує наукову дискусію та забезпечує: розширення знань, пов'язаних з певними проблемами, пошук нового у вже відомому, перенесення знань у нові ситуації та умови тощо.

Практичне заняття – форма навчального заняття, при якій викладач організовує детальний розгляд здобувачами окремих питань та положень навчальної дисципліни; формує вміння і навички їх практичного застосування шляхом індивідуального виконання здобувачем відповідно сформульованих завдань.

Самостійна робота здобувача є обов'язковим засобом засвоєння навчального матеріалу у вільний від аудиторних занять час. Самостійна робота здобувача включає: опрацювання навчального матеріалу, підготовку до лекцій, практичних та семінарських занять. Особливе місце у складі самостійної роботи здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти займає виконання індивідуальних завдань, науково-дослідна робота.

Індивідуальні робота проводяться з здобувачами третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти з метою підвищення рівня їх підготовки та розкриття індивідуальних творчих здібностей та наукових інтересів. Індивідуальні завдання з навчальної дисципліни виконуються під час самостійної роботи і сприяють поглибленому засвоєнню здобувачем вищої освіти теоретичного матеріалу, формуванню вмінь використання знань для проведення наукових досліджень. Індивідуальні завдання з навчальної дисципліни «Обліково-аналітичне забезпечення управлінської діяльності» включають підготовку рефератів, наукових доповідей, доповідних записок, критичних оглядів літератури та нормативного законодавства, що регламентують порядок формування та використання обліково-аналітичного забезпечення управлінської діяльності, підготовку анкет та проведення анкетування обліково-аналітичного персоналу та менеджменту базових для написання дисертаційних робіт підприємств.

Індивідуальні науково-дослідні завдання з дисципліни «Обліково-аналітичне забезпечення управлінської діяльності» базуються на тематиці наукових інтересів аспірантів, враховують особливості діяльності та галузеву специфіку базових для дисертаційного дослідження суб'єктів економічної діяльності.

Творчі індивідуальні науково-дослідні завдання мають на меті сформувати у аспірантів навички самостійних наукових досліджень. Вони є важливим етапом підготовки до виконання дисертаційних робіт. Результати

можуть бути використані при підготовці аналітичної частини дисертаційної роботи, та для наукових публікацій.

Для виконання творчих індивідуальних науково-дослідних завдань здобувачам пропонуються наступні напрями: розробка схеми, алгоритму, структури прийняття управлінських рішень щодо об'єкту наукового дослідження дисертаційної роботи; розкриття стану інформаційного забезпечення управління об'єкта обліку або галузі на макрорівні (аналіз нормативно-законодавчих актів, що регламентують облік на загальнодержавному, регіональному та галузевому рівнях) та на мікрорівні (дослідження внутрішніх регламентів, що регулюють роботу підприємства на локальному рівні); підготовка витягу з Наказу про облікову політику базового для дисертаційного дослідження суб'єкта економічної діяльності в частині об'єкта наукового дослідження з відображенням усіх положень, які регулюють фінансовий та управлінський облік обраного облікового об'єкта та формулювання положень, які будуть економічно доцільними для оптимізації системи управління досліджуванним підприємством; розробка форм управлінської звітності за темою дослідження та презентація їх для обговорення та здійснення підбору форм фінансової звітності та визначення можливості їх використання для потреб управління базового для дисертаційного дослідження суб'єкта економічної діяльності; формулювання стратегічної карти збалансованої системи показників базового для дисертаційного дослідження суб'єкта економічної діяльності для цілей його стратегічного управління; обґрунтування рекомендацій з оптимізації інформаційного забезпечення управління в системі внутрішньогосподарського обліку за відповідним топологічним об'єктом стосовно базового для дисертаційного дослідження суб'єкта економічної діяльності.

При цьому конкретна тематика творчих індивідуальних науково-дослідних завдань для кожного аспіранта конкретизується з врахуванням теми та об'єктів дисертаційного дослідження галузевої специфіки та особливостей діяльності базових для написання дисертаційних робіт підприємств.

2. Методичні рекомендації за темами курсу

ТЕМА 1

Обліково - аналітичне забезпечення як елемент системи управління підприємством

Питання, що розкривають зміст теми:

1. Обліково-аналітична система: сутність, мета, функції, завдання та принципи.
2. Елементи системи обліково - аналітичного забезпечення управління підприємством та їх взаємозв'язок.
3. Обліково – аналітичне забезпечення як складова системи інформаційного забезпечення управління підприємством. Підсистеми обліково – аналітичного забезпечення та їх побудова.
4. Аналітичне забезпечення управлінської діяльності підприємства.

I. СЕМІНАРСЬКЕ ЗАНЯТТЯ №1

Тема семінарського заняття: Обліково-аналітична система та її роль в формуванні інформаційних ресурсів для прийняття управлінських рішень

Питання для обговорення:

1. Сутність, мета та принципи формування обліково-аналітичної системи.
2. Функції та завдання обліково-аналітичної системи.
3. та принципи.
4. Взаємозв'язок елементів системи обліково - аналітичного забезпечення управління.
5. Система інформаційного забезпечення управління підприємством.
6. Аналітичне супроводження процесу управління.

Проблемні питання для творчої дискусії:

1. Функції, завдання та елементи системи обліково-аналітичного забезпечення управління підприємством, принципи та стадії її формування.
2. Обліково-аналітичне та інформаційне забезпечення управлінської діяльності: порівняльна характеристика та проблеми формування.

II. САМОСТІЙНА РОБОТА

Самостійно опрацювати теоретичний матеріал.

Підготувати доповідь на тему:

1. Аналітичне забезпечення управлінської діяльності підприємства: сучасний стан та проблеми.
2. Аналітичні якості фінансової звітності.
3. Аналітичні можливості балансу та його значення для прийняття управлінських рішень.
4. Обліково – аналітичне забезпечення як складова системи інформаційного забезпечення управління підприємством: сучасний стан та проблеми.
5. Розвиток функцій бухгалтерського обліку та їх вплив на формування інформаційного забезпечення управління підприємством.
6. Сучасне трактування облікової системи та облікового процесу як елементів системи управління.
7. Погляди авторів на сутність управлінської діяльності та їх розвиток.
8. Роль аналізу інформації для прийняття управлінських рішень.
9. Розвиток завдань бухгалтерського обліку в умовах глобальної економіки.
10. Види обліку та їх використання в інформаційному забезпеченні процесу прийняття рішень.
11. Системи управління підприємством та її структурні елементи, їх взаємозв'язок та взаємообумовленість.

Підготувати критичний огляд літератури, бібліографію та реферат за проблемною тематикою:

1. Сучасне трактування облікової системи та облікового процесу як елементів системи управління.
2. Аналітичне забезпечення управлінської діяльності підприємства: сучасний стан та проблеми.
3. Бухгалтерський облік в інформаційному забезпеченні процесу прийняття

управлінських рішень; сучасний стан та проблеми.

ІІІ. ІНДИВІДУАЛЬНЕ НАУКОВО-ДОСЛІДНЕ ЗАВДАННЯ

Індивідуальне науково-дослідне завдання:

Аналіз та реферування фахових наукових публікацій та статей, що входять в наукометричні бази Scopus, WoS за тематикою дисципліни з врахуванням наукових інтересів здобувачів та галузевих особливостей базових для дисертаційного дослідження суб'єктів господарювання.

Оформлення завдання: реферати, огляд літератури.

Інформаційний ресурс: <http://library.kntu.kr.ua/dostup.html>

Творче індивідуальне науково-дослідне завдання:

Проаналізувати організаційно — економічні особливості та результати господарської діяльності базових для дисертаційного дослідження суб'єктів господарювання з метою визначення опорних об'єктів управління та його цільового спрямування.

Дослідити відповідно галузевого спрямування особливості побудови системи управління та визначити інформаційні запити управління.

Оформлення завдання: систематизований перелік об'єктів управління, схема управління.

Література: основна [3, 5, 9; 10], додаткова [1, 29, 33, 39].

ІV. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Бондар М. Обліково-аналітична інформація в управлінні підприємницькою діяльністю. *Економічний аналіз*. 2010. Вип.6. С. 13-16.
2. Верига Ю.А. Проблеми і перспективи розвитку бухгалтерського обліку, аналізу та контролю в умовах глобалізації економіки: монографія / за заг. ред. Ю.А. Верига, Ю.О. Ночовна. Полтава: ПУЕТ. 2014.
3. Гоголь Т.А. Удосконалення обліково-аналітичного забезпечення управління діяльністю суб'єктів господарювання: монографія / за заг. ред. д.е.н., проф. Білопольського О. М. – Донецьк: Східний видавничий дім, 2012. 372 с.
4. Костирко Р.О. Контроль і аналіз в системі управління економічним потенціалом господарюючого суб'єкта: методологія і організація: монографія. Луганськ: Вид-во СНУ ім. В. Даля. 2010. – 728 с.
5. Легенчук С.Ф. Багатоваріантність в бухгалтерському обліку: історико-теоретичні аспекти [Текст] : монографія. Житомир : ЖДТУ, 2017. 204 с.
6. Мороз Ю.Ю. Обліково-інформаційна система моніторингу економічного потенціалу підприємства: монографія. Житомир: ПП "Рута", 2011. 352 с.
7. Мошенський С. З. Олійник О. В. Економічний аналіз: підручник / за ред. д-ра екон. наук, проф. Ф. Ф. Бутинця. Житомир: ПП «Рута», 2014. 704 с.
8. Облікова політика: навч. посіб. / Г.М. Давидов та ін.; за заг. ред. Г.М. Давидова. 2-ге вид., перероб. і доп. Кропивницький : ПП «Ексклюзив-Систем», 2017. 362 с. URL: <http://dspace.kntu.kr.ua/jspui/handle/123456789/7357>.

9. Реслер М. В. Обліково-аналітичне забезпечення фінансового менеджменту: монографія. Ужгород: Ліра. 2013. 153 с.
10. Розвиток бухгалтерського обліку в умовах глобалізації та інформатизації суспільства : монографія / О.В. Пальчук, В.М. Савченко, І.В. Рузмайкіна та інші; за ред. Г.М. Давидова. – Кропивницький : ПП «Ексклюзив-Систем», 2017. – 242 с. (Розділ 3.1. Теоретичні аспекти розвитку обліку та облікової політики в контексті функцій управління).
11. Садовська І. Б., Мачулка О. В. Обліково-аналітичне забезпечення прийняття управлінських рішень: монографія. Луцьк: Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2013. 228 с.

ТЕМА 2

Бухгалтерський облік в інформаційній системі управління підприємством

Питання, що розкривають зміст теми:

1. Управлінська діяльність: суб'єкти, об'єкти та функції.
2. Місце бухгалтерського обліку в інформаційній системі підприємства.
3. Бухгалтерський облік в інформаційному забезпеченні процесу прийняття управлінських рішень.
4. Характеристика та класифікація економічної і облікової інформації та її роль в формуванні інформаційних ресурсів, що забезпечують управління підприємством.
5. Класифікація користувачів облікової інформації та їх інформаційних потреб.
6. Облікова система та обліковий процес: сучасне трактування у фаховій літературі.

I. СЕМІНАРСЬКЕ ЗАНЯТТЯ №2

Тема семінарського заняття: Інформаційне забезпечення прийняття управлінських рішень в системі бухгалтерського обліку.

Питання для обговорення:

1. Зміст, суб'єкти, об'єкти управлінської діяльності.
2. Бухгалтерський облік в інформаційному забезпеченні процесу прийняття управлінських рішень.
3. Види обліку: мета, їх взаємозв'язок, відмінності інформації яку вони надають. Управлінський і фінансовий облік в процесі прийняття управлінських рішень
4. Облікова інформація та можливості її використання в прийнятті управлінських рішень: переваги та проблеми.
5. Класифікація користувачів облікової інформації та їх інформаційних потреб.

Проблемні питання для творчої дискусії:

1. Проблеми формування облікової інформації за стадіями облікового процесу та можливості її використання в управлінні.
2. Визначення інформаційних потреб користувачів облікової інформації в процесі управління підприємством: сучасний та проблеми.

II. САМОСТІЙНА РОБОТА

Самостійно опрацювати теоретичний матеріал.

Підготувати доповідь на тему:

1. Управлінський і фінансовий облік в процесі прийняття управлінських рішень.
2. Прийняття управлінських рішень на основі даних стратегічного обліку.
3. Управлінський облік як джерело інформації для управління підприємством в умовах глобалізації.
4. Інформаційне забезпечення прийняття управлінських рішень: роль облікової інформації,
5. методичні підходи до вивчення інформаційних запитів управління.
6. Парадокси облікової інформації та бухгалтерської звітності.
7. Облікові комунікації в управління та їх ефективність.
8. Комунікаційні бар'єри та їх вплив на зниження якості облікової інформації.
9. Характеристика та класифікація економічної і облікової інформації та її роль в формуванні інформаційних ресурсів, що забезпечують управління підприємством.
10. Порівняльна характеристика фінансової звітності як джерела інформації для управління в Україні та закордоном.
11. Статистична звітність як джерело інформації для управління: історичний аспект, сучасний стан та перспективи.
12. Облікова політика та її вплив на формування інформаційного забезпечення управління підприємством.
13. Роль фінансової та нефінансової інформації в прийнятті управлінських рішень.
14. Значення фінансової звітності в прийнятті рішень щодо управління підприємством.

Підготувати критичний огляд літератури, бібліографію та реферат за проблемною тематикою:

1. Бухгалтерський облік в інформаційному забезпеченні процесу прийняття управлінських рішень: сучасний стан, проблеми та перспективи.
2. Поняття та значення управлінської бухгалтерської звітності для інформаційного забезпечення процесу прийняття управлінських рішень.

III. ІНДИВІДУАЛЬНЕ НАУКОВО-ДОСЛІДНЕ ЗАВДАННЯ

Творче індивідуальне науково-дослідне завдання 1:

Дослідити внутрішню структуру управління базових для дисертаційного дослідження суб'єктів економічної діяльності. Визначити вимоги до облікової інформації, що висувають менеджери різного рівня управління та виявити проблеми використання облікової інформації при прийнятті управлінських рішень базового підприємства.

Оформлення завдання: доповідна записка, внутрішня структура управління.

Література: основна [5, 10, 9], додаткова [1, 3, 6, 39].

Творче індивідуальне науково-дослідне завдання 2:

Розробити анкету та провести анкетування внутрішньогосподарського

менеджменту базових для дисертаційного дослідження суб'єктів економічної діяльності на предмет управлінських комунікацій. Оцінити ефективність облікових комунікацій та визначити заходи з метою подолання комунікаційних бар'єрів та підвищення ефективності облікової інформації.

Оформлення завдання: анкета, доповідна записка з узагальненням результатів анкетного дослідження.

Література: основна [1, 3, 5, 6, 7], додаткова [1, 6, 8, 32, 39].

ІУ. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Бондар М. Обліково-аналітична інформація в управлінні підприємницькою діяльністю. *Економічний аналіз*. 2010. Вип.6. С. 13-16.
2. Верига Ю.А. Проблеми і перспективи розвитку бухгалтерського обліку, аналізу та контролю в умовах глобалізації економіки [Електронний ресурс]: монографія / за заг. ред. Ю.А. Верига, Ю.О. Ночовна. – Полтава: ПУЕТ, 2014.
3. Гоголь Т.А. Удосконалення обліково-аналітичного забезпечення управління діяльністю суб'єктів господарювання: монографія / за заг. ред. д.е.н., проф. Білопольського О. М. – Донецьк: Східний видавничий дім, 2012. 372 с.
4. Голов С.Ф. Бухгалтерський облік в Україні: аналіз стану та перспективи розвитку [Текст] : монографія / С.Ф. Голов // Міжнар. ін-т менеджменту. – К. : МІМ ; Центр учбов. л-ри, 2007. – 522 с.
5. Жолнер І.В. Фінансовий облік за міжнародними та національними стандартами: Навч. посіб. – К.: ТОВ «Центр учбової літератури», 2012. – 400 с.
6. Міжнародні принципи підготовки та складання фінансової звітності / [Електронний ресурс]. <http://www.dsbrickworks.com/mzhnarodnij-oblk-ta-audit/185>.
7. Мороз Ю.Ю. Обліково-інформаційна система моніторингу економічного потенціалу підприємства: монографія / Ю.Ю. Мороз. – Житомир: ПП «Рута», 2011. – 352 с.
8. Облікова політика: навч. посіб. / Г.М. Давидов та ін.; за заг. ред. Г.М. Давидова. 2-ге вид., перероб. і доп. Кропивницький : ПП «Ексклюзив-Систем», 2017. 362 с. URL: <http://dspace.kntu.kr.ua/jspui/handle/123456789/7357>.
9. Розвиток бухгалтерського обліку в умовах глобалізації та інформатизації суспільства : монографія / О.В. Пальчук, В.М. Савченко, І.В. Рузмайкіна та інші; за ред. Г.М. Давидова. – Кропивницький : ПП «Ексклюзив-Систем» , 2017. – 242 с.
10. Шигун М. М. Стандартизація бухгалтерського обліку в системі прийняття управлінських рішень. URL : <http://eztuir.ztu.edu.ua/1924/1/26.pdf>.

ТЕМА 3

Обліково-інформаційне забезпечення управління інноваційною діяльністю

Питання, що розкривають зміст теми:

1. Особливості інноваційної діяльності та їх вплив на формування системи обліково-інформаційного забезпечення управління інноваційною діяльністю.
2. Процес управління інноваційною діяльністю: мета, суб'єкти та їх мотивація, інструменти та ресурси.
3. Проблеми ідентифікації об'єктів інноваційної діяльності та облікового забезпечення управління нею.
4. Облікова політика та її роль в формуванні обліково-інформаційного забезпечення управління інноваційною діяльністю.
5. Моделі облікового відображення інноваційної діяльності на рахунках бухгалтерського обліку та алгоритми формування фінансової та управлінської звітності.
6. Проблеми формування обліково-інформаційного забезпечення управління витратами інноваційної діяльності.

I. ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ №1

Тема: Організаційні та методичні аспекти формування облікової політики інноваційної діяльності.

Підготовка та обговорення питань:

1. Вплив особливостей інноваційної діяльності на формування елементів облікової політики з метою обліково-інформаційного забезпечення управління підприємством.
2. Об'єкти та елементи облікової політики, що визначають інформаційне забезпечення управління інноваційною діяльністю.
3. Фактори, що впливають на вибір варіантів ведення обліку інноваційної діяльності.
4. Проблеми формування облікових моделей при побудові обліку інноваційної діяльності.

Практичне завдання:

Розробити фрагмент внутрішнього регламенту з облікової політики в частині витрат інноваційної діяльності для умов базового для дисертаційного дослідження суб'єкта господарювання.

II. САМОСТІЙНА РОБОТА

Самостійно опрацювати теоретичний матеріал.

Підготувати доповідь на тему:

1. Облікова політика та її роль в формуванні обліково-інформаційного забезпечення управління інноваційною діяльністю.
2. Облікова політика як інструмент управління витратами інноваційної діяльності: сучасний стан та перспективи розвитку.
3. Проблеми ідентифікації об'єктів інноваційної діяльності та облікового забезпечення управління нею.
4. Проблеми формування обліково-інформаційного забезпечення управління витратами інноваційної діяльності.
5. Формування системи обліково - аналітичного забезпечення управління інноваційною діяльністю підприємства: проблеми та перспективи.

6. Проблеми формування та використання управлінської бухгалтерської звітності в системі обліково-аналітичного забезпечення управління інноваційною діяльністю.
7. Розширення об'єктів бухгалтерського обліку та фінансової звітності в умовах глобалізації економіки та інформатизації її розвитку.

Підготувати критичний огляд літератури, бібліографію та реферат за проблемною тематикою:

1. Особливості та проблеми формування інформаційного забезпечення управління і умовах інноваційної економіки.
2. Розвиток об'єктів бухгалтерського обліку в умовах інноваційної економіки.

ІІІ. ІНДИВІДУАЛЬНЕ НАУКОВО-ДОСЛІДНЕ ЗАВДАННЯ

Творче індивідуальне науково-дослідне завдання 1:

Проаналізувати особливості інноваційної діяльності базового для дисертаційного дослідження суб'єкта господарювання. Оцінити його інноваційну політику.

Провести дослідження та надати оцінку облікової системи підприємства на предмет відповідності запитам управління інноваційною діяльністю.

Оформлення завдання: доповідна записка.

Література: основна [7, 10, 5], додаткова [1, 2, 8, 16, 23, 24, 25, 28, 37, 38, 41, 42].

Творче індивідуальне науково-дослідне завдання 2:

Визначити актуальні об'єкти обліку та елементи облікової політики для побудови ефективного інформаційного забезпечення управління інноваційною діяльністю базового для дисертаційного дослідження суб'єкта господарювання. Визначити оптимальні моделі облікового відображення інноваційної діяльності на рахунках бухгалтерського обліку для умов базового підприємства.

Оформлення завдання: систематизований перелік об'єктів обліку та елементів облікової політики.

Література: основна [7,5, 10], додаткова [1, 2, 8, 16, 24, 25, 28, 37, 38, 41].

ІV. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Oksana Palchuk, Lesya Kononenko, Valerii Mytsenko, Information support of innovation management in the accounting system. *Центральноукраїнський науковий вісник. Економічні науки*. 2020. вип. 4 (37). С. 228-235.
2. Palchuk O.V., Gai O.M. Accounting policy and its role in the formation of information support of innovation activity management. *Інноваційна економіка*. 2021. № 1-2. С. 166-173.
3. Кантаєва О.В. Бухгалтерський облік та аналіз інноваційної діяльності підприємств: організація і методологія : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня д-ра екон. наук : спец. 08.00.09. Житомир, 2011. 39 с. URL: <http://eztuir.ztu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/1107/1/Kantaeva.pdf>.
4. Крупка Я. Д. Варіанти обліку інноваційних процесів на підприємстві. *Бухгалтерський облік і аудит*. 2006. № 5. С. 11-18.

5. Крупка Я., Кузь І. Моделювання систем та процедур бухгалтерського обліку. *Вісник Тернопільського національного економічного університету*. 2013. №3. С. 62-68 URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vtneu_2013_3_9
6. Крупка Я.Д., Питель С.В., Мельничук І.В. Облік, оподаткування і правове регулювання інвестиційно-інноваційної діяльності: навч. посіб. 3-тє вид., переробл. і доповн. Тернопіль: Крок, 2017. 264 с. URL: <http://dspace.wunu.edu.ua/handle/316497/27984>.
7. Кучеренко Т.Є., Ратушна О.П., Мельник Л.Ю. Облік фінансування інноваційної діяльності підприємства. *Облік і фінанси*. 2019. №1 (83). С. 35-43. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Oif_apk_2019_1_7.
8. Пальчук О. Інноваційна діяльність як об'єкт обліку та облікової політики. *Трансформація податкової та обліково-аналітичної систем в контексті сучасних кризових явищ* : матеріали міжнародної науково-практичної онлайн-конференції, 20 травня 2021 р. Чернівці : Технодрук, 2021. С. 204-208.
9. Пальчук О.В., Гай О.М. Проблеми ідентифікації об'єктів облікового забезпечення інноваційної діяльності. *Бізнес навігатор*. 2021. Випуск №1 (62). С. 130-135.
10. Розвиток бухгалтерського обліку в умовах глобалізації та інформатизації суспільства : монографія / О.В. Пальчук, В.М. Савченко, І.В. Рузмайкіна та інші; за ред. Г.М. Давидова. – Кропивницький : ПП «Ексклюзив-Систем», 2017. – 242 с.
11. Столярчук Н.М. Об'єкти обліку і внутрішнього аудиту інноваційної діяльності. *Економіка АПК*. 2018. №7. С. 55-63. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/E_apk_2018_7_8.

ТЕМА 4

Обліково – аналітичне супроводження сталого розвитку

Питання, що розкривають зміст теми:

1. Соціальні витрати та соціальний ефект, класифікація соціальних витрат, підходи до формування облікової політики в системі інформаційного забезпечення сталого розвитку.
2. Концепція інтегрованої звітності та перспективи її реалізації.
3. Облікове забезпечення процесу управління соціальними витратами в умовах економіки сталого розвитку.
4. Місце екологічного обліку в системі управління підприємством: сучасний стан, проблеми, перспективи.
5. Обліково – аналітичне супроводження відображення у звітності екологічних витрат та екологічних зобов'язань: сучасний стан, проблеми та перспективи розвитку.

I. СЕМІНАРСЬКЕ ЗАНЯТТЯ №3

Тема семінарського заняття: Організаційні та методичні аспекти формування облікової політики соціальної діяльності.

Питання для обговорення:

1. Соціальна діяльність: сутність та законодавче регламентування.
2. Особливості соціальної діяльності та їх впливи на побудову облікової системи.
3. Об'єкти обліку та облікової політики, що відбивають соціальні аспекти діяльності підприємства.
4. Елементи та об'єкти облікової політики в умовах сталого розвитку.
5. Проблеми формування облікової політики з метою задоволення потреб обліково-інформаційного забезпечення управління витратами соціальної діяльності.
6. Етапи виникнення екологічного обліку: вітчизняний досвід та зарубіжна практика.

Проблемні питання для творчої дискусії:

1. Розвиток облікової політики в частині соціальних витрат: рівень державного регулювання та рівень суб'єкта господарювання.
2. Об'єкти обліку та елементи облікової політики, що спрямовані на забезпечення реалізації концепції сталого розвитку вітчизняний досвід та зарубіжна практика.
3. Економічна оцінка природних ресурсів, прогнозування затрат праці на відновлення ресурсу. Прогнозування витрат на погашення збитків, завданих природним середовищем.

II. САМОСТІЙНА РОБОТА

Самостійно опрацювати теоретичний матеріал.

Підготувати доповідь на тему:

1. Бухгалтерський облік в інформаційному забезпеченні процесу прийняття управлінських рішень в умовах сталого розвитку.
2. Управлінський і фінансовий облік в процесі прийняття управлінських рішень що стосуються екологічної безпеки.
3. Облікова інформація та можливості її використання в прийнятті управлінських рішень, що стосуються соціальної діяльності.
4. Аналітичне забезпечення управлінської діяльності підприємства в умовах сталого розвитку: сучасний стан та проблеми.
5. Інтегрована управлінська бухгалтерська звітність як джерело інформації для менеджменту: проблеми та перспективи.
6. Інтегрована звітність та перспективи її використання для формування обліково – аналітичного супроводження в умовах економіки сталого розвитку.
7. Місце екологічного обліку в системі управління: сучасний стан та перспективи розвитку.
8. Облікова політика та її роль в формуванні обліково-інформаційного забезпечення управління соціальною діяльністю.
9. Обліково – аналітичне забезпечення як складова системи інформаційного забезпечення управління підприємством в умовах сталого розвитку: сучасний стан та проблеми.
10. Сучасні підходи до формування облікової політики в системі інформаційного забезпечення сталого розвитку.

11. Проблеми ідентифікації об'єктів соціальної діяльності та облікового забезпечення управління нею.
12. Методичні аспекти ведення екологічного обліку: сучасний стан та проблеми.
13. Стандарти природоохоронної діяльності та їх законодавче регламентування.
14. Екологічна звітність про природоохоронну діяльність та її використання в управлінні підприємством.
15. Удосконалення облікових інструментів в частині екологічного обліку.
16. Інформаційне забезпечення екологічного управління в межах бухгалтерського обліку.
17. Облікова політика як інструмент управління соціальними витратами: сучасний стан та перспективи розвитку.
18. Оцінка соціальної діяльності суб'єктів підприємницької діяльності та проблеми її формування за даними бухгалтерського обліку.
19. Соціальна діяльність як об'єкт бухгалтерського обліку та облікової політики.
20. Вплив системи управління соціальними витратами на результати соціально-економічного розвитку підприємства.

Підготувати критичний огляд літератури, бібліографію та реферат за проблемною тематикою:

1. Проблеми формування та використання управлінської бухгалтерської звітності в системі обліково-аналітичного забезпечення управління соціальною діяльністю підприємства.
2. Сучасні проблеми формування інформаційного забезпечення управління соціальними витратами.
3. Концепція інтегрованої звітності та перспективи її реалізації для забезпечення потреб управління в умовах економіки сталого розвитку.
4. Обліково – аналітичне супроводження процесу відображення у звітності екологічних витрат та екологічних зобов'язань: сучасний стан, проблеми та перспективи розвитку.

ІІІ. ІНДИВІДУАЛЬНЕ НАУКОВО-ДОСЛІДНЕ ЗАВДАННЯ

Творче індивідуальне науково-дослідне завдання 1:

Оцінити соціальну політику базового для дисертаційного дослідження суб'єкта економічної діяльності. Розробити фрагмент внутрішнього регламенту з облікової політики, що регламентує облік соціальних витрат підприємства з врахуванням фінансового та управлінського аспектів.

Оформлення завдання: доповідна записка, фрагмент Наказу про облікову політику.

Література: основна [4, 6, 7, 10], додаткова [, 15, 20, 22, 27, 34, 45].

Творче індивідуальне науково-дослідне завдання 2:

Оцінити діяльність базового для дисертаційного дослідження суб'єкта економічної діяльності по відношенню до стратегічного завдання збереження навколишнього середовища. Визначити відповідні об'єкти, що потребують обліково - аналітичного забезпечення в управлінській діяльності підприємства.

Оформлення завдання: реферат, доповідь.

Література: основна [4, 6, 7, 10], додаткова [, 15, 20, 22, 27, 34, 45].

ІУ. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Гринів Л.С. Екологічно збалансована економіка: проблеми теорії: Монографія. – Львів: ЛНУ ім. Івана Франка, 2001. – 346 с.
2. Екологічний менеджмент і аудит: Навчальний посібник/ С.М. Літвак та інші. К.: ВД Професіонал. 2005. 112 с.
3. Екологічний облік, аудит і страхування на підприємстві. Основи екології. Екологічна економіка та управління природокористуванням: підручник / За ред. Л. Г. Мельника, М. К. Шапочки. – Суми: Університетська книга, 2008. – С. 660- 685.
4. Жук В.М. Екологічні аспекти бухгалтерського обліку в агропромисловому виробництві. *Агроекологічний журнал*. 2012. № 2. С. 18-23.
5. Жук В.М. Інтегрована звітність. *Облік і фінанси*. 2019. 1 (83). С. 20-27.
6. Замула І.В. Бухгалтерський облік екологічної діяльності у забезпеченні стійкого розвитку економіки : монографія / І.В. Замула. – Житомир : Вид-во ЖДТУ, 2010. – 440 с.
7. Кононенко Л.В., Юрченко О.В. Нефінансова (соціальна) звітність підприємств та цілі сталого розвитку. *Advances in Technology and Science. Abstracts of XII International Scientific and Practical Conference*. Berlin, Germany 2021. URL: https://books.google.com.ua/books?hl=ru&lr=&id=6RUIEAAAQBAJ&oi=fnd&pg=PA62&ots=_yDWBbEu-Y&sig=WU85eNQ0brTXF6y_9s2Gb5UKyBA&redir_esc=y#v=onepage&q&f=false
8. Крутова А. С., Нестеренко О. О. Переваги інтегрованої звітності та перспективи її імплементації в Україні *Innovation in science and education: challenges of our time*. London: IASHE, 2016. С. 52-58.
9. Крячко В.Г., Юрченко О.В. Інформаційне забезпечення управління екологічною та соціальною діяльністю. *Business Management, Economics and Social Sciences: Collection of scientific articles*. Agenda Publishing House, Coventry, United Kingdom, 2019. 129-133 pp. URL: <http://conferencii.com/files/archive/2019-10.pdf>.
10. Малюга Н. Екологічні витрати: класифікація та бухгалтерське відображення / Н. Малюга, І. Замула // *Бухгалтерський облік і аудит : наук. журнал*. – 2009. – № 5. – С. 35-41.
11. Сахно Л.А. Екологічний облік і аудит в реформуванні традиційної системи обліку на підприємстві. *Облік і фінанси АПК*. 2009. № 1. С. 89-92.
12. Сонько С.П. Просторовий розвиток соціо-природних систем: шлях до нової парадигми [Текст]: монографія. Київ : Ніка Центр, 2003. 287 с.
13. Юрченко О. В., Туболец І. І. Підходи до управління соціальними витратами підприємств аграрного сектору економіки. *Ефективна економіка*. 2020. № 9. – URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=8713>.
14. Юрченко О.В., Шитик Б.Ю. Галузевий аспект обліку соціальних витрат в аграрній сфері. *Облік і контроль в управлінні підприємницькою діяльністю: матер. VII міжнар. наук.-практ. конф. м. Кропивницький, 25 жовтня 2019 р. м. Кропивницький*, 2019. С. 287-288.

ТЕМА 5

Збалансована система показників та її роль у формуванні обліково-аналітичного забезпечення управління підприємством

Питання, що розкривають зміст теми:

1. Реалізація стратегії та система збалансованих оціночних показників.
2. Збалансована система показників як інформаційна підтримка стратегічного управління. Оцінка успішності реалізації стратегії.
3. Проблеми запровадження збалансованої системи показників на підприємствах.
4. Стратегічне прогнозування в процесі прийняття управлінських рішень та його інформаційне забезпечення.

I. СЕМІНАРСЬКЕ ЗАНЯТТЯ №4

Тема семінарського заняття: Збалансована система показників як інформаційна підтримка стратегічного управління компаніями.

Питання для обговорення:

1. Збалансована система показників як інформаційна підтримка стратегічного управління.
2. Реалізація стратегії розвитку підприємства: теоретичні аспекти та сучасна практика вітчизняних та закордонних підприємств.
3. Формування системи оціночних показників в рамках збалансованої системи показників та їх використання в стратегічному управлінні.
4. Процедура формування системи збалансованих показників.

Проблемні питання для творчої дискусії:

1. Проблеми формування збалансованої системи показників на підприємствах: вітчизняний та закордонний досвід.
2. Збалансована система показників як складова інформаційної підтримки стратегічного управління компаніями: проблеми та шляхи їх вирішення.
3. Застосування збалансованої системи показників в стратегічному управлінні зарубіжних компаній.

II. САМОСТІЙНА РОБОТА

Самостійно опрацювати теоретичний матеріал.

Підготувати доповідь на тему:

1. Збалансована система показників як складова інформаційної підтримки стратегічного управління компаніями: сучасний стан та проблеми.
2. Концепція збалансованої системи показників та перспективи її реалізації для забезпечення потреб управління.
3. Можливості використання збалансованої системи показників в умовах інноваційної економіки.
4. Поняття та значення системи збалансованих показників для управлінської діяльності сучасне трактування та проблеми.

5. Сучасні проблеми формування збалансованої системи показників в Україні та закордоном.
6. Управлінський облік та його роль в формуванні інформаційного забезпечення стратегічного управління
7. Сучасне трактування стратегічного управління та ролі збалансованої системи показників.
8. Проблеми формування інформаційного забезпечення стратегічного прогнозування в процесі прийняття управлінських рішень.
9. Ключові показники ефективності та ключові показники результативності.
10. Розробка стратегічних карт з використанням збалансованої системи показників.
11. Сучасний стан та перспективи застосування збалансованої системи показників в стратегічному управлінні вітчизняних підприємств.
12. Використання збалансованої системи показників при аналізі фінансової звітності.

Підготувати критичний огляд літератури, бібліографію та реферат за проблемною тематикою:

1. Проблеми запровадження збалансованої системи показників на підприємствах: вітчизняний та закордонний досвід.
2. Збалансована система показників як інструмент управління стратегічним розвитком підприємства в умовах сталого розвитку: проблеми та перспективи.

ІІІ. ІНДИВІДУАЛЬНЕ НАУКОВО-ДОСЛІДНЕ ЗАВДАННЯ

Творче індивідуальне науково-дослідне завдання:

Сформулювати стратегічну карту збалансованої системи показників базового для дисертаційного дослідження суб'єкта економічної діяльності. Визначити проблеми та перспективи застосування збалансованої системи показників для потреб управління базового підприємства, зокрема для цілей його стратегічного управління.

Оформлення завдання: доповідна записка.

Література: основна [9, 10], додаткова [17, 31, 35, 40].

ІV. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Верига Ю.А. Проблеми і перспективи розвитку бухгалтерського обліку, аналізу та контролю в умовах глобалізації економіки: монографія / за заг. ред. Ю.А. Верига, Ю.О. Ночовна. Полтава: ПУЕТ, 2014.
2. Друри К. Управленческий и производственный учет. М.: Юнити-Дана, 2007. – 1424 с.
3. Кизим М.О. Збалансована система показників : [монографія] / Кизим М.О., Пилипенко А.А., Зінченко В.А.. – Харків : ВД «ІНЖЕК», 2007. – 192 с.
4. Круп'як І. Й. Теоретичні домінанти сталого економічного розвитку держави. *Ефективна економіка*. 2020. № 12. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/efek_2020_12_40.
5. Малярець Л. М., Штереверя А. В. Збалансована система показників в оцінці діяльності підприємства. Наукове видання. – Харків: Вид. ХНЕУ, 2008.– 188

- с.
6. Організація стратегічного обліку витрат діяльності промислового підприємства : монографія / М.В. Болдуєв, О.В. Болдуєва, Т.П. Макаренко, Г.В. Власюк, О.В. Клименко. – Запоріжжя: Вид-во КПУ, 2010. – 164 с.
 7. Організація стратегічного обліку витрат діяльності промислового підприємства : монографія / М.В. Болдуєв, О.В. Болдуєва, Т.П. Макаренко, Г.В. Власюк, О.В. Клименко. – Запоріжжя: Вид-во КПУ, 2010. – 164 с.
 8. Офіційний сайт «Balanced Scorecard в Україні» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://bsc.org.ua/>.
 9. Охотник С. И. Управленческий учет: продвинутый курс, 3-е издание. Днепропетровск: «Акцент ПП». 2014. 500 с.
 10. Рибіна А.М. Збалансована система показників у системі стратегічного управлінського обліку. *Вісник Хмельницького національного університету*. 2010. № 6. Т. 3.

ТЕМА 6

Управлінська бухгалтерська звітність в системі обліково-аналітичного забезпечення управлінської діяльності

Питання, що розкривають зміст теми:

1. Поняття та значення управлінської бухгалтерської звітності: історичний аспект та сучасне трактування.
2. Принципи управлінської бухгалтерської звітності та їх класифікація. Вимоги до управлінської бухгалтерської звітності.
3. Методики підготовки управлінської бухгалтерської звітності.

II. САМОСТІЙНА РОБОТА

Самостійно опрацювати теоретичний матеріал.

Підготувати доповідь на тему:

1. Інтегрована управлінська бухгалтерська звітність як джерело інформації для менеджменту: проблеми та перспективи.
2. Інтегрована звітність та перспективи її використання для формування обліково – аналітичного супроводження в умовах економіки сталого розвитку.
3. Облікова політика та її роль в формуванні показників управлінської бухгалтерської звітності.
4. Управлінська бухгалтерська звітність та її роль в формуванні обліково-інформаційного забезпечення управління інноваційною діяльністю.
5. Управлінська бухгалтерська звітність та її роль в формуванні обліково-інформаційного забезпечення управління витратами підприємства.
6. Управлінська бухгалтерська звітність та її роль в формуванні обліково-інформаційного забезпечення управління підприємством в умовах сталого розвитку.
7. Управлінська бухгалтерська звітність як складова обліково-інформаційного забезпечення управління підприємством: історичний аспект, сучасний стан та перспективи.

8. Сучасні проблеми формування показників управлінської бухгалтерської звітності для забезпечення потреб внутрішньогосподарського менеджменту в процесі управління ризиками підприємства.
9. Сучасні проблеми формування показників управлінської бухгалтерської звітності для забезпечення потреб внутрішньогосподарського менеджменту в процесі оцінки ймовірності банкрутства підприємства.
10. Використання інформації внутрішньогосподарської звітності для прийняття рішень.
11. Методи аналізу управлінської бухгалтерської звітності підприємства.
12. Критичний огляд та порівняльна характеристика видів звітності в Україні та закордоном.
13. Міжнародна звітність: особливості та переваги застосування і різних облікових системах.
14. Побудова внутрішньої звітності та її роль в прийнятті управлінських рішень.
Підготувати критичний огляд літератури, бібліографію та реферат за проблемною тематикою:
1. Сучасні проблеми формування показників управлінської бухгалтерської звітності для забезпечення потреб внутрішньогосподарського менеджменту в процесі формування інформаційного забезпечення управління соціальними витратами: проблеми та перспективи.
2. Проблеми формування та використання управлінської бухгалтерської звітності в системі обліково-аналітичного забезпечення управлінської діяльності.
3. Внутрішня бухгалтерська звітність та її роль в інформаційному забезпеченні процесу прийняття управлінських рішень: закордонний досвід.

ІІІ. ІНДИВІДУАЛЬНЕ НАУКОВО-ДОСЛІДНЕ ЗАВДАННЯ

Творче індивідуальне науково-дослідне завдання:

Проаналізувати управлінську бухгалтерську звітність базових для дисертаційного дослідження суб'єктів економічної діяльності. Визначити напрями оптимізації внутрішньогосподарської звітності з метою задоволення інформаційних запитів управління базових підприємств.

Оформлення завдання: огляд літератури, перелік форм звітності з терміном подання та виконавцями та алгоритм їх заповнення.

Література: основна [3, 6, 9], додаткова [3, 8, 10, 34, 36,].

ІV. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Безверхий К. В., Бочуля Т. В. Інформаційний комплекс облікової системи та звітність в Україні. - К. : ЦУЛ, 2014
2. Бондар М. Обліково-аналітична інформація в управлінні підприємницькою діяльністю. *Економічний аналіз*. 2010. Вип.6. С. 13-16.
3. Гоголь Т.А. Удосконалення обліково-аналітичного забезпечення управління діяльністю суб'єктів господарювання: монографія / за заг. ред. д.е.н., проф. Білопольського О. М. – Донецьк: Східний видавничий дім, 2012. 372 с.
4. Жук В.М. Інтегрована звітність. *Облік і фінанси*. 2019. 1 (83). С. 20-27.

5. Кононенко Л.В., Юрченко О.В. Нефінансова (соціальна) звітність підприємств та цілі сталого розвитку. *Advances in Technology and Science. Abstracts of XII International Scientific and Practical Conference*. Berlin, Germany 2021. URL: https://books.google.com.ua/books?hl=ru&lr=&id=6RUlEAAAQBAJ&oi=fnd&pg=PA62&ots=_yDWBbEu-Y&sig=WU85eNQ0brTXF6y_9s2Gb5UKyBA&redir_esc=y#v=onepage&q&f=false.
6. Крутова А. С., Нестеренко О. О. Переваги інтегрованої звітності та перспективи її імплементації в Україні *Innovation in science and education: challenges of our time*. London: IASHE, 2016. С. 52-58.
7. Мороз Ю.Ю. Обліково-інформаційна система моніторингу економічного потенціалу підприємства: монографія / Ю.Ю. Мороз. – Житомир: ПП “Рута”, 2011. – 352 с.
8. Реслер М. В. Обліково-аналітичне забезпечення фінансового менеджменту: монографія. Ужгород: Ліра. 2013. 153 с.
9. Садовська І. Б., Мачулка О. В. Обліково-аналітичне забезпечення прийняття управлінських рішень: монографія. Луцьк: Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2013. 228 с.

ТЕМА 7

Теоретико – методологічні засади обліково-аналітичного забезпечення управління витратами

Питання, що розкривають зміст теми:

1. Значення, сутність та проблеми формування інформаційного забезпечення управління витратами підприємства.
2. Облікова політика як інструмент управління витратами підприємства.
3. Оцінка очікуваних витрат та їх вплив на прийняття управлінських рішень.
4. Оптимізація процесу формування витрат як інструмент управління витратними та елемент цільового планування та ціноутворення.

I. ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ №2

Тема: Організаційні та методичні аспекти формування облікової політики в частині витрат та собівартості при побудові обліково-аналітичного забезпечення управління витратами.

Підготовка та обговорення питань:

1. Сутність витрат та їх класифікація: прямі та непрямі, основні та накладні, виробничі та затрати періоду.
2. Система управління витратами, концепції управління витратами.
3. Методи управління витратами: вітчизняний досвід та закордонна практика.
4. Поведінка та функції затрат.
5. Обґрунтування бази розподілу загально виробничих витрат.
6. Оптимізація процесу обліку витрат та формування собівартості.

Практичне завдання:

Проаналізувати взаємозв'язок затрат та їх фактора з метою визначення функції витрат за різними методами при формуванні методики обліку витрат базових для

дисертаційного дослідження суб'єктів економічної діяльності. З метою формування облікової політики визначити зв'язки та залежності між показниками для обґрунтування бази розподілу загальновиробничих витрат.

Вирішення задачі:

Розподіліть витрати, приведені нижче, на постійні і змінні; прямі, непрямі; витрати на продукцію, витрати періоду: амортизація виробничого устаткування, що нараховується по виробничому методу; амортизація адміністративної будівлі витрата основних матеріалів на виробництво продукції; заробітна плата працівників відділу технічного контролю; заробітна плата основних виробничих робочих; відрахування до пенсійного фонду на заробітну плату основних виробничих робочих; відрахування до фонду соціального страхування по безробіттю від заробітної плати працівників відділу технічного контролю; оренда виробничих площ; електроенергія для технологічних цілей; електроенергія для освітлення цеху. Обґрунтуйте відповідь, надайте визначення та порівняльну характеристику усіх груп наведених витрат.

II. САМОСТІЙНА РОБОТА

Самостійно опрацювати теоретичний матеріал.

Підготувати доповідь на тему:

1. Облікова політика та її роль в формуванні обліково-інформаційного забезпечення управління витратами інноваційної діяльності.
2. Проблеми формування обліково-інформаційного забезпечення управління витратами інноваційної діяльності.
3. Сучасні проблеми формування інформаційного забезпечення управління соціальними витратами.
4. Проблеми формування та використання управлінської бухгалтерської звітності в системі обліково-аналітичного забезпечення управління витратами підприємства.
5. Сучасний стан та проблеми обліку загальновиробничих витрат: вітчизняний підхід та зарубіжний досвід.
6. Проблеми обліку та розподілу непрямих витрат: вітчизняний підхід та зарубіжний досвід.
7. Облікова політика та її роль в формуванні обліково-інформаційного забезпечення управління витратами та результатами соціальної діяльності.
8. Бухгалтерський облік в інформаційному забезпеченні процесу прийняття управлінських рішень, що стосуються оптимізації витрат екологічної діяльності; сучасний стан та проблеми.
9. Історичний аспект розвитку методів управління витратами в Україні та закордоном.
10. Собівартість продукції та використання її показників у процесі прийняття управлінських рішень.
11. Облікова політика як інструмент управління витратами: сучасний стан, проблеми та перспективи.

Підготувати критичний огляд літератури, бібліографію та реферат за проблемною тематикою:

1. Формування системи обліково - аналітичного забезпечення управління витратами в умовах інноваційної економіки: проблеми та перспективи.
2. Розвиток концепцій управління витратами в Україні та закордоном: сучасний стан та перспективи.
3. Переваги та недоліки існуючих концепцій управління витратами (на вибір здобувача): концепція витратоутворюючих чинників (традиційне управління витратами, управління цільовими витратами); концепція за функціональною системою (ABC); концепція доданої вартості; концепція альтернативних витрат; концепція ланцюжка цінностей; концепція трансакційних витрат; концепція стратегічного управління витратами (SCM); концепція витрат, що пов'язана з якістю.
4. Порівняльна характеристика та сфера застосування існуючих методів управління витратами в Україні та закордоном (на вибір здобувача): стандарт-костінг (англ. - Standard Costing System); директ-костінг (англ. - Direct Costing System); абсорпшн-костінг (англ. - Absorption Costing); ABC (англ. - Activity-Based Costing); таргет-костінг (англ. - Target Costing); CVP-аналіз (англ. - Cost -Volume-Profit); кайзер-костінг (англ. - Kaizen Costing); бенчмаркінг витрат (англ. - Benchmarking); кост-кілінг (англ. - Killing Costing); LCC-аналіз (англ. - Life Cycle Costing); метод VCC (англ. - Value Chain Costing).

ІІІ. ІНДИВІДУАЛЬНЕ НАУКОВО-ДОСЛІДНЕ ЗАВДАННЯ

Творче індивідуальне науково-дослідне завдання 1:

Дослідити управлінську складову облікової політики базових для дисертаційного дослідження суб'єктів економічної діяльності, що є основою формування інформаційного забезпечення управління витратами. Проаналізувати відповідність облікової політики базового підприємства в частині витрат та собівартості потребам управління.

Оформлення завдання: доповідна записка, огляд внутрішніх регламентів підприємства.

Література: основна [1, 7, 8, 9], додаткова [4, 34, 36, 43].

Творче індивідуальне науково-дослідне завдання 2:

Визначити, яка модель ціноутворення використовується базовим підприємством та проаналізувати відповідність облікової політики в частині витрат та собівартості потребам ціноутворення.

Оформлення завдання: доповідна записка, бібліографія.

Література: основна [1, 7, 8, 9], додаткова [4, 34, 36, 43].

ІV. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Бондар М. Обліково-аналітична інформація в управлінні підприємницькою діяльністю. *Економічний аналіз*. 2010. Вип.6. С. 13-16.
2. Гоголь Т.А. Удосконалення обліково-аналітичного забезпечення управління діяльністю суб'єктів господарювання: монографія / за заг. ред. д.е.н., проф. Білопольського О. М. – Донецьк: Східний видавничий дім, 2012. 372 с.

3. Друри К. Управленческий и производственный учет / К. Друри. – М.: Юнити-Дана, 2007. – 1424 с.
4. Козаченко Г.В., Погорелов Ю.С., Хлапьянов Л.Ю., Макухін Г.А. Управління затратами підприємства. Монографія. Київ :Лібра, 2007. 320 с.
5. Мещеряков С.Г. Управление составом и структурой экономической информации//<http://www.cfin.ru/bandurin/article/sbrn05/13.shtml>.
6. Облікова політика: навч. посіб. / Г.М. Давидов та ін.; за заг. ред. Г.М. Давидова. 2-ге вид., перероб. і доп. Кропивницький : ПП «Ексклюзив-Систем», 2017. 362 с. URL: <http://dspace.kntu.kr.ua/jspui/handle/123456789/7357>.
7. Охотник С. И. Управленческий учет: продвинутый курс, 3-е издание. Днепропетровск: «Акцент ПП». 2014. 500 с.
8. Пилипенко А.А. Формування обліково-аналітичного забезпечення управління витратами підприємств та їх об'єднань: монографія / А.А. Пилипенко, І.П. Дзьобко, О.В. Писарчук; за заг. ред. докт. екон. наук, доцента Пилипенко А.А. - Х.: Вид. ХНЕУ, 2011. - 344 с.
9. Реслер М. В. Обліково-аналітичне забезпечення фінансового менеджменту: монографія. Ужгород: Ліра. 2013. 153 с.
10. Хорнгрен Ч.Т. Управленческий учет. 10-е изд. / Ч.Т.Хорнгрен, Дж.Фостер, Ш. Датар. ; пер. с англ. – СПб.: Питер, 2008. – 1008 с.

ТЕМА 8

Обліково-аналітичне забезпечення управління ризиками

Підприємства

Питання, що розкривають зміст теми:

1. Суб'єкти, об'єкти, джерела та етапи управління економічними ризиками.
2. Облікова інформація в управлінні економічними ризиками підприємства.
3. Управління бухгалтерськими ризиками для забезпечення безперервності діяльності підприємства.
4. Оцінка ймовірності банкрутства господарюючого суб'єкта при прийнятті управлінських рішень внутрішньогосподарським менеджментом та партнерами.

I. ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ №3

Тема: Оцінка ймовірності банкрутства в процесі прийняття управлінських рішень

Підготовка та обговорення питань:

1. Сутність та законодавче регламентування процедури банкрутства.
2. Методики аналізу економічних показників діяльності суб'єктів господарювання з метою оцінки ймовірності банкрутства.
3. Використання оцінки ймовірності банкрутства внутрішньогосподарським менеджментом та партнерами при прийнятті управлінських рішень.

Практичне завдання:

Проаналізувати економічні показники діяльності базових для дисертаційного

дослідження суб'єктів економічної діяльності на предмет оцінки ймовірності банкрутства підприємств.

II. САМОСТІЙНА РОБОТА

Самостійно опрацювати теоретичний матеріал.

Підготувати доповідь на тему:

1. Аналітичне забезпечення оцінка ймовірності банкрутства: сучасний стан та проблеми
2. Оцінка ймовірності банкрутства та її роль в інформаційному забезпеченні процесу прийняття управлінських рішень; сучасний стан та проблеми.
3. Організація та законодавче регламентування процедури банкрутства.
4. Облік як джерело інформації для управління ризиками підприємства.
5. Класифікація ризиків підприємства для цілей бухгалтерського обліку: огляд фахової літератури та нормативного законодавства.
6. Показники оцінювання ризиків при прийнятті управлінських рішень.
7. Показники та методики оцінки ймовірності банкрутства: вітчизняний досвід та зарубіжна практика.
8. Методи управління бухгалтерськими ризиками та їх ефективність.
9. Сутність і класифікація бухгалтерських ризиків: огляд фахової літератури та нормативного законодавства.

Підготувати критичний огляд літератури, бібліографію та реферат за проблемною тематикою:

1. Сучасні методики оцінки ймовірності банкрутства господарюючого суб'єкта при прийнятті управлінських рішень внутрішньогосподарським менеджментом та партнерами.
2. Сучасні проблеми формування обліково-аналітичного забезпечення управління ризиками підприємства.
3. Оцінка ймовірності банкрутства як складова системи інформаційного забезпечення управління підприємством: вітчизняний досвід та зарубіжна практика.

III. ІНДИВІДУАЛЬНЕ НАУКОВО-ДОСЛІДНЕ ЗАВДАННЯ

Творче індивідуальне науково-дослідне завдання:

Визначити для базових для дисертаційного дослідження суб'єктів економічної діяльності ризики, що потребують інформаційного забезпечення управління, та оцінити рівень їх реалізації.

Оформлення завдання: доповідна записка.

Література: основна [2, 3, 5, 10], додаткова [4, 5, 9, 30].

IV. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Бланк И.А. Управление финансовыми рисками. – К.: Ника-Центр, 2005. – 600 с.
2. Боримська К. П. Бухгалтерський облік в системі забезпечення економічної безпеки підприємства: проблеми методології й організації. Житомир: ЖДТУ, 2014. 624 с.

3. Вітлінський В. В., Великоіваненко Г. І. Ризикологія в економіці та підприємстві: Монографія. – К.: КНЕУ, 2004. – 480 с.
4. Гнилицька Л.В. Обліково-аналітичне забезпечення економічної безпеки підприємства: монографія. К.: КНЕУ, 2012. 305 с.
5. Економічна безпека: підручник /авт. кол.; за ред. д-ра екон. н., проф. О. Б. Жихор, д-ра. екон. н., проф. О. І. Барановського. К.: УБС НБУ, 2015. – 467 с.
6. Лук'янова В. В. Діагностика ризику діяльності підприємства / В. В. Лук'янова. – Хмельницький: ПП Ковальський В. В., 2007. 312 с.
7. Мороз Ю.Ю. Обліково-інформаційна система моніторингу економічного потенціалу підприємства: монографія / Ю.Ю. Мороз. – Житомир: ПП “Рута”, 2011. – 352 с.
8. Теоретико - методичні та прикладні засади забезпечення фінансово-економічної безпеки: монографія /за ред. А. В. Череп. – Запоріжжя: Запор. нац. ун-т, 2013. 312 с.
9. Фінансова безпека суб'єктів господарювання: підручник /авт. кол.; за ред. д-ра екон. наук, проф. О. Б. Жихор. К.: УБС НБУ, 2014. 605 с.

3. Література та інформаційні ресурси

Базова література

1. Бухгалтерський облік та регламентування інформаційного забезпечення підприємницької діяльності: навч. посіб. / О.В. Пальчук, І.В. Рузмайкіна; за ред. Г.М. Давидова. – Кропивницький: РА «Євгенія плюс», 2017. – 344с.
2. Гнилицька Л.В. Обліково-аналітичне забезпечення економічної безпеки підприємства: монографія. К.: КНЕУ, 2012. 305 с.
3. Гоголь Т.А. Удосконалення обліково-аналітичного забезпечення управління діяльністю суб'єктів господарювання: монографія / за заг. ред. д.е.н., проф. Білопольського О. М. – Донецьк: Східний видавничий дім, 2012. 372 с.
4. Замула І.В. Бухгалтерський облік екологічної діяльності у забезпеченні стійкого розвитку економіки : монографія / І.В. Замула. – Житомир : Вид-во ЖДТУ, 2010. – 440 с.
5. Мороз Ю.Ю. Обліково-інформаційна система моніторингу економічного потенціалу підприємства: монографія / Ю.Ю. Мороз. – Житомир: ПП “Рута”, 2011. – 352 с.
6. Нестеренко О. О. Методологія та організація формування інтегрованої звітності: автореф. на здобуття наук. ступеня док. екон. наук: спец. 08.00.09. Харків, 2018. 40 с.
7. Облікова політика: навч. посіб. / Г.М. Давидов та ін.; за заг. ред. Г.М. Давидова. 2-ге вид., перероб. і доп. Кропивницький : ПП «Ексклюзив-Систем», 2017. 362 с. URL: <http://dspace.kntu.kr.ua/jspui/handle/123456789/7357>.
8. Пилипенко А.А. Формування обліково-аналітичного забезпечення управління витратами підприємств та їх об'єднань: монографія / А.А. Пилипенко, І.П. Дзьобко, О.В. Писарчук; за заг. ред. докт. екон. наук, доцента Пилипенко А.А. - Х.: Вид. ХНЕУ, 2011. - 344 с.

9. Реслер М. В. Обліково-аналітичне забезпечення фінансового менеджменту: монографія. Ужгород: Ліра. 2013. 153 с.
10. Садовська І. Б., Мачулка О. В. Обліково-аналітичне забезпечення прийняття управлінських рішень: монографія. Луцьк: Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2013. 228 с.

Додаткова література

1. Oksana Palchuk, Lesya Kononenko, Valerii Mytsenko, Information support of innovation management in the accounting system. *Центральноукраїнський науковий вісник. Економічні науки*. 2020. вип. 4 (37). С. 228-235.
2. Palchuk O.V., Gai O.M. Accounting policy and its role in the formation of information support of innovation activity management. *Інноваційна економіка*. 2021. № 1-2. С. 166-173.
3. Безверхий К. В., Бочуля Т. В. Інформаційний комплекс облікової системи та звітність в Україні. - К. : ЦУЛ, 2014.
4. Безверхий К. В. Аналіз поширення інтегрованої звітності суб'єктів господарювання у світі / К. В. Безверхий // Детермінанти сталого розвитку підприємств в умовах турбулентності: [колективна монографія] / за заг. ред. М. І. Скрипник. – Київ: КНУТД, 2017. – С. 227-238.
5. Бланк И.А. Управление финансовыми рисками. – К.: Ника-Центр, 2005. – 600 с.
6. Бондар М. Обліково-аналітична інформація в управлінні підприємницькою діяльністю / М. Бондар // Економічний аналіз. – 2010. – Вип.6. – С. 13-16.
7. Боримська К. П. Бухгалтерський облік в системі забезпечення економічної безпеки підприємства: проблеми методології й організації. Житомир: ЖДТУ, 2014. 624 с.
8. Верига Ю.А. Проблеми і перспективи розвитку бухгалтерського обліку, аналізу та контролю в умовах глобалізації економіки [Електронний ресурс]: монографія / за заг. ред. Ю.А. Верига, Ю.О. Ночовна. – Полтава: ПУЕТ, 2014.
9. Вітлінський В. В., Великоіваненко Г. І. Ризикологія в економіці та підприємництві: Монографія. – К.: КНЕУ, 2004. – 480 с.
10. Голов С.Ф. Бухгалтерський облік в Україні: аналіз стану та перспективи розвитку [Текст] : монографія / С.Ф. Голов // Міжнар. ін-т менеджменту. – К. : МІМ ; Центр учбов. л-ри, 2007. – 522 с.
11. Друри К. Управленческий и производственный учет / К. Друри. – М.: Юнити-Дана, 2007. – 1424 с.
12. Екологічний облік, аудит і страхування на підприємстві // Основи екології. Екологічна економіка та управління природокористуванням: підручник / За ред. Л. Г. Мельника, М. К. Шапочки. – Суми: Університетська книга, 2008. – С. 660- 685.
13. Економічна безпека: підручник /авт. кол.; за ред. д-ра екон. н., проф. О. Б. Жихор, д-ра. екон. н., проф. О. І. Барановського. К.: УБС НБУ, 2015. – 467 с.
14. Жук В.М. Екологічні аспекти бухгалтерського обліку в агропромисловому виробництві. *Агроекологічний журнал*. 2012. №2. С. 18-23.
15. Жук В.М. Інтегрована звітність. *Облік і фінанси*. 2019. 1 (83). С. 20-27.

- 16.Кантаєва О.В. Бухгалтерський облік та аналіз інноваційної діяльності підприємств: організація і методологія : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня д-ра екон. наук : спец. 08.00.09. Житомир, 2011. 39 с. URL: <http://eztuir.ztu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/1107/1/Kantaeva.pdf>.
- 17.Кизим М.О. Збалансована система показників : [монографія] / Кизим М.О., Пилипенко А.А., Зінченко В.А.. – Харків : ВД «ІНЖЕК», 2007. – 192 с.
- 18.Коваль Л.В. Вплив облікової політики на формування фінансових результатів діяльності підприємства. *Облік, економіка, менеджмент: наукові нотатки*. Міжнародний збірник наукових праць. Випуск 2 (10) / відпов. ред. І.Б. Садовська. – Луцьк: РРВ Луцького НТУ, 2016. – С. 24-131.
- 19.Коваль Л.В. Облікова політика в управлінні підприємством. *Ефективна економіка*. 2019. №5. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua>.
- 20.Кононенко Л.В., Юрченко О.В. Нефінансова (соціальна) звітність підприємств та цілі сталого розвитку. *Advances in Technology and Science. Abstracts of XII International Scientific and Practical Conference*. Berlin, Germany 2021. URL: https://books.google.com.ua/books?hl=ru&lr=&id=6RUIEAAQBAJ&oi=fnd&pg=PA62&ots=_yDWBbEu-Y&sig=WU85eNQ0brTXF6y_9s2Gb5UKyBA&redir_esc=y#v=onepage&q&f=false.
- 21.Кононова О.Є. Організація бухгалтерського обліку: Навч. посібник.– Дніпро: ДВНЗ ПДАБА, – Вена.: Premier Publishing s.r.o. Vienna, 2018. – 102 с.
- 22.Круп'як І. Й. Теоретичні домінанти сталого економічного розвитку держави. *Ефективна економіка*. 2020. № 12. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/efek_2020_12_40.
- 23.Крупка Я. Д. Варіанти обліку інноваційних процесів на підприємстві. *Бухгалтерський облік і аудит*. 2006. № 5. С. 11-18.
- 24.Крупка Я., Кузь І. Моделювання систем та процедур бухгалтерського обліку. *Вісник Тернопільського національного економічного університету*. 2013. №3. С. 62-68 URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vtneu_2013_3_9
- 25.Крупка Я.Д., Питель С.В., Мельничук І.В. Облік, оподаткування і правове регулювання інвестиційно-інноваційної діяльності: навч. посіб. 3-тє вид., переробл. і доповн. Тернопіль: Крок, 2017. 264 с. URL: <http://dspace.wunu.edu.ua/handle/316497/27984>.
- 26.Крутова А. С., Нестеренко О. О. Переваги інтегрованої звітності та перспективи її імплементації в Україні *Innovation in science and education: challenges of our time*. London: IASHE, 2016. С. 52-58.
- 27.Крячко В.Г., Юрченко О.В. Інформаційне забезпечення управління екологічною та соціальною діяльністю. *Business Management, Economics and Social Sciences: Collection of scientific articles*. Agenda Publishing House, Coventry, United Kingdom, 2019. 129-133 pp. URL: <http://conferencii.com/files/archive/2019-10.pdf>.
- 28.Кучеренко Т.Є., Ратушна О.П., Мельник Л.Ю. Облік фінансування інноваційної діяльності підприємства. *Облік і фінанси*. 2019. №1 (83). С. 35-43. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Oif_apk_2019_1_7.
- 29.Легенчук С.Ф. Багатоваріантність в бухгалтерському обліку: історико-теоретичні аспекти [Текст] : монографія / С.Ф. Легенчук. – Житомир : ЖДТУ,

2017. – 204 с.

30. Лук'янова В. В. Діагностика ризику діяльності підприємства / В. В. Лук'янова. – Хмельницький: ПП Ковальський В. В., 2007. – 312 с.
31. Малярець Л. М., Штереверя А. В. Збалансована система показників в оцінці діяльності підприємства. Наукове видання. – Харків: Вид. ХНЕУ, 2008. – 188 с.
32. Мещеряков С.Г. Управление составом и структурой экономической информации//<http://www.cfin.ru/bandurin/article/sbrn05/13.shtml>.
33. Мошенський С. З. Олійник О. В. Економічний аналіз: підручник / за ред. д-ра екон. наук, проф. Ф. Ф. Бутинця. Житомир: ПП «Рута», 2014. 704 с.
34. Нестеренко О. О. Методологія та організація формування інтегрованої звітності: автореф. на здобуття наук. ступеня док. екон. наук : спец. 08.00.09. Харків, 2018. 40 с.
35. Організація стратегічного обліку витрат діяльності промислового підприємства : монографія / М.В. Болдуєв, О.В. Болдуєва, Т.П. Макаренко, Г.В. Власюк, О.В. Клименко. – Запоріжжя: Вид-во КПУ, 2010. – 164 с.
36. Охотник С. И. Управленческий учет: продвинутый курс, 3-е издание. Днепропетровск: «Акцент ПП». 2014. 500 с.
37. Пальчук О. Інноваційна діяльність як об'єкт обліку та облікової політики. *Трансформація податкової та обліково-аналітичної систем в контексті сучасних кризових явищ* : матеріали міжнародної науково-практичної онлайн-конференції, 20 травня 2021 р. Чернівці : Технодрук, 2021. С. 204-208.
38. Пальчук О.В., Гай О.М. Проблеми ідентифікації об'єктів облікового забезпечення інноваційної діяльності. *Бізнес навігатор*. 2021. Випуск №1 (62). С. 130-135.
39. Пушкар М.С. Креативний облік (створення інформації для менеджерів): монографія / М.С. Пушкар – Тернопіль; Карт-бланк. – 2006. – с. 86.
40. Рибіна А.М. Збалансована система показників у системі стратегічного управлінського обліку // Вісник Хмельницького національного університету – 2010. – № 6. – Т. 3.
41. Розвиток бухгалтерського обліку в умовах глобалізації та інформатизації суспільства : монографія / О.В. Пальчук, В.М. Савченко, І.В. Рузмайкіна та інші; за ред. Г.М. Давидова. – Кропивницький : ПП «Ексклюзив-Систем» , 2017. – 242 с.
42. Столярчук Н.М. Об'єкти обліку і внутрішнього аудиту інноваційної діяльності. *Економіка АПК*. 2018. №7. С. 55-63. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/E_apk_2018_7_8
43. Хорнгрен Ч.Т. Управленческий учет. 10-е изд. / Ч.Т.Хорнгрен, Дж.Фостер, Ш. Датар. ; пер. с англ. – СПб.: Питер, 2008. – 1008 с.
44. Юрченко О. В., Туболец І. І. Підходи до управління соціальними витратами підприємств аграрного сектору економіки. *Ефективна економіка*. 2020. № 9. – URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=8713>.
45. Юрченко О.В., Шитик Б.Ю. Галузевий аспект обліку соціальних витрат в аграрній сфері. *Облік і контроль в управлінні підприємницькою діяльністю*:

матер. VII міжнар. наук.-практ. конф. м. Кропивницький, 25 жовтня 2019 р. м. Кропивницький, 2019. С. 287-288.

Інформаційні ресурси

Рекомендовані сайти	Зміст матеріалів
http://sts.gov.ua	Офіційний сайт Державної податкової служби України. Податкове законодавство, узагальнюючі консультації, анонс подій.
http://search.ligazakon.ua	База нормативно-правових актів, аналітика та консультація з ведення бухгалтерського обліку.
http://www.nbuv.gov.ua/portal/	Наукова періодика України (доступ до повних текстів 1139 журналів та збірників наукових праць). Ресурс Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського.
http://www.nbuv.gov.ua/portal/nanu.html	Загальноакадемічний портал наукової періодики (доступ до 83 журналів НАН України). Ресурс Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського.
http://www.nbuv.gov.ua/e-journals/	Електронні наукові фахові видання (24 назви). Ресурс Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського.
http://www.buhgalter.fact.or.ua/	Електронне видання журналу «Бухгалтер».
http://www.buhgalteria.com.ua	Електронне видання газети «Бухгалтерія».
http://www.buhgalter.info	Інформаційно-аналітичний портал бухгалтерського обліку в Україні. Статі з бухгалтерського та податкового обліку, довідкова інформація, нормативні документи.
http://kazna.ucoz.ua	Нормативно законодавча база, бланки бухгалтерського обліку та фінансової звітності, консультації з проблем обліку в бюджетних установах.
http://nbuv.gov.ua/	Національна бібліотека ім. В. Вернадського.
http://library.kntu.kr.ua/	Наукова бібліотека Центральноукраїнського національного технічного університету.
http://dspace.kntu.kr.ua/	Електронний ресурс розміщення в цифровому репозитарії Центральноукраїнського національного технічного університету.
http://library.kntu.kr.ua/dostup.html	Наукометричні бази даних SCOPUS, Springer Nature для викладачів та здобувачів ЦНТУ.
http://bsc.org.ua/	Офіційний сайт «Balanced Scorecard в Україні».